

byl jediným důvodem rozvodovým. V souzené věci však nejde o vinu na hlubokém rozvratu manželství, nýbrž o vinu na rozvodu. A v tom směru stanoví § 6 nař. min. sprav. ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák., že, bylo-li vyhověno žalobě o rozvod manželství, jest v rozsudku uznati též, zda jest na rozvodu vinna jedna nebo druhá strana neb obě nebo žádná. Tu se řeší otázka viny teprve po rozhodnutí, že rozvod jest odůvodněn. Ale řeší se — jak již řečeno — jen potud, zda jest vinna ta či ona strana, či obě, či žádná; neřeší se, v jakém stupni jest ta či ona strana vinna a neměří se podíly na vině, takže dojde k výroku o vině obou stran i tehdy, má-li jedna strana převážnou vinu na rozvodu.

Čís. 14567.

Nenaléhal-li oprávněný v roční lhůtě § 936 obč. zák. na splnění slibu, nemá nároku ani na náhradu škody pro nesplnění.

(Rozh. ze dne 27. září 1935, Rv I 1763/33.)

Žalobce požaduje od žalovaných náhradu škody a odůvodňuje tuto svou žádost tím, že žalovaní mu dne 3. prosince 1928 přislíbili zápůjčku 100.000 ř. m. koncem prosince 1928, avšak slibu nedodrželi, nesplnivše převzaté povinnosti ze smlouvy o zápůjčce (§§ 983, 1295 obč. zák.). **P r v ý s o u d** neuznal žalobou uplatňovaný nárok důvodem po právu. **D ů v o d y:** Předpokladem žalobou uplatňovaného nároku jest existence smlouvy, z jejíhož porušení nárok jest odvozován. Smlouva o zápůjčce jest smlouvou reální, t. j. právní účinky této smlouvy nastupují teprve skutečným odevzdáním přislíbené částky. Pouhý slib, dáti v budoucnosti zápůjčku, jest posuzovati jako předběžnou smlouvu podle ustanovení § 936 obč. zák. Podle tohoto ustanovení jest však takovýto slib, jak jej tvrdí žalobce, účinným jen tehdy, když jest určena doba uzavření a podstatné složky smlouvy a když se okolnosti v mezidobí podstatně nezměnily. Podle přednesení žalující měla býti zápůjčka do konce prosince 1928 uskutečněna. Byla proto doba uskutečnění slibu podle tvrzení žalobcova určena, rovněž tak výše částky. Zda zatím se změnily podstatné poměry, netřeba řešiti. Vymíněná doba skončila se tedy nejpozději 31. prosince 1928. Avšak § 936 obč. zák. stanoví dále, že jest nutno naléhati na provedení takových přípovědí nejdéle do roka od smluveného času, jinak právo pomíjí. Žalobce však nechal uplynouti celý rok 1929, aniž by naléhal na provedení udánlivé přípovědi. Teprve v žalobní odpovědi podané v jiném sporu dne 11. února 1930 se upamatoval na tuto přípověď a uplatnil námitkou nároky na náhradu. Poněvadž však právo, z jehož porušení dovozuje svůj nárok na náhradu škody, již koncem roku 1929 zaniklo a z práva zaniklého nemohou býti vyvozovány další, t. j. ani bezprostředné ani prostředné nároky, nepozůstává ani nynější žalobní žádost podle důvodu po právu. **O d v o l a c í s o u d** potvrdil rozsudek prvního soudu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Dovolatel upírá uplatňovaný nárok na náhradu škody o slib žalovaných, jímž se prý zavázali, že mu koncem měsíce prosince 1928 vy-

platí zápůjčku 100.000 ř. m., že však nedodrželi tohoto závazku. Takové jednání bylo by podle poslední věty § 983 obč. zák. předběžnou smlouvou ve smyslu § 936 obč. zák., poněvadž zápůjčka je smlouvou reální a vzniká jen skutečným odevzdáním valuty. Zde však valuta odevzdána nebyla a jde jen o slib zápůjčky podle § 936 obč. zák. Bylo tedy na žalobci, by v roční lhůtě v § 936 stanovené naléhal na splnění slibu, jinak zaniklo jeho právo (poslední věta § 936 obč. zák.). Jde tu o preklusivní lhůtu, po jejímž uplynutí nelze se domáhati nároku z práva zaniklého, ani hlavního nároku na dodržení slibu, ani náhradního nároku na odškodnění. Jelikož zjištění nižších soudů, že žalobce do konce roku 1929 nenaléhal na realizování přislíbené zápůjčky, nebylo napadeno, nelze odvolacímu soudu vytýkati právní mylnost (čís. 4 § 503 c. ř. s.).

Čís. 14568.

Námítky promlčení nelze se vzdáti pro budoucnost ani ve sporu.

(Rozh. ze dne 27. září 1935, Rv I 2499/33.)

Žalobce (civilní geometr) konal pro žalovaného práce měřické; pohledávku z toho podle účtu z roku 1923 vzniklou zažaloval 30. března 1928, ponechal však spor dne 8. září 1928 v klidu, když se žalovaný vzdal námítky promlčení, a navrhl pokračování v něm až dne 25. května 1932. Žalovaný na to namítl promlčení zažalované pohledávky. P r v ý s o u d uznal podle žaloby. Z d ů v o d ů: Podle § 1501 obč. zák. může soud k nastalému promlčení hleděti jen tehdy, bylo-li namítnuto. Žalovaný tuto námítku učinil teprve tehdy, když se byl dříve při ústním jednání dne 8. září 1928 námítky promlčení vzdal, což se stalo zřejmě v souvislosti s tím, že žalobce ponechal tehdy řízení v klidu. Namítl-li tedy žalovaný později promlčení, jednal v rozporu se dřívějším prohlášením a závazkem a učinil námítku promlčení neoprávněně a neplatně, neboť nemůže se při tom odvolávat na předpis § 1502 obč. zák. Ten ovšem stanoví, že nelze se promlčení předem vzdáti. Předpis ten je však povahy materiální, a účelem jeho jest zabrániti, aby při některém právu byl předem navždy věcně vyloučen zrušující účinek promlčení (§ 1449 obč. zák.). V případě projednávaném nejde však o vzdání se samého promlčení v objektivním smyslu (tedy rušivého účinku času), nýbrž žalovaný se vzdal jen námítky promlčení pro přítomný spor. To jest obmezení zcela jiného rázu, než zřeknutí se v § 1502 obč. zák. zapovězené. Obmezení to působí pouze na přítomný spor, jest to vzdání se procesuálního úkonu (určité námítky ve sporu) a netýká se věcně samotného práva. Dohoda o nepoužití námítky promlčení jest úkazem čistě procesním a nikoliv obyčejným aktem smluvním mimo spor. Takové vzdání se práva určitou okolností v určitém sporu namítati zákon nikde nezakazuje, zejména ani § 1502 obč. zák. Soud proto považuje prohlášení žalovaným v protokolu ze dne 8. září 1928 učiněné za platné a závazné